

Redactioneel

SLUITING UTRECHT REALITEIT

'Rouwt met de Alma Mater van het Sticht,
de gaten in de ponskaart zijn nu dicht.
Nooit meer kopij, zoals er vroeger kwam,
wat blijft is inkt: Post Academiam.'
(B. Z. Deenik)

Rond het verschijnen van deze aflevering krijgt de sluiting van de subfaculteit der Tandheelkunde van de rijksuniversiteit te Utrecht een definitief karakter door een plechtigheid in de Domkerk op vrijdag 24 juni 1988. De laatste in Utrecht opgeleide tandartsen zullen dan hun bul in ontvangst nemen. Aan het wetenschappelijke symposium dat op dezelfde dag wordt gehouden, zal in een latere aflevering nader aandacht worden besteed.

De afgelopen jaren is reeds veel gezegd en geschreven, eerst over de taakverdelingsoperatie die tot de opheffing van de opleiding in Utrecht heeft geleid en later over de operatie 'Selectieve Krimp en Groei' met als gevolg sluiting van de opleiding in Groningen en capaciteitsreductie bij ACTA en Nijmegen tot respectievelijk 90 en 30 nieuwe studenten per jaar. Meer dan bij het bericht van de sluiting van Groningen heeft het opheffen van de tandheelkundige opleiding in Utrecht, de bakermat van de tandheelkunde in ons land, tot hoog oplaaide emoties geleid. Misschien werd dat in eigen kring veroorzaakt door de gedachte dat een meer dan 100 jaar bestaande opleiding – bij vergelijking met opleidingen met een veel kortere bestaansduur – bij voorbaat als onaantastbaar werd beschouwd. Bij het volgen van deze redenering zou het veel meer voor de hand hebben gelegen de reductie van het aantal tandheelkundige subfaculteiten te beginnen bij de laatst bijgekomen.

Vergelijkingen tussen de subfaculteiten Tandheelkunde met het oogmerk de minst goede op te heffen, zijn ons inziens vrijwel onmogelijk. Welke criteria zouden moeten worden gehanteerd? De kwaliteit van het onderwijs lijkt, waar de tandheelkundige

subfaculteiten eigenlijk tot op heden hun bestaansrecht te danken hebben aan het opleiden van tandartsen, het meest voor de hand liggende beoordelingscriterium te zijn. Maar heeft dat bij de sluiting van Utrecht een rol gespeeld?

Behalve aan interfacultaire afwegingen, moet worden gedacht aan de plaats die iedere tandheelkundige subfaculteit innam binnen haar eigen universiteit. Wellicht is niet bij iedere lezer de term 'kwartetspel' bekend. Met deze term wordt bedoeld op de onderhandelingen tussen de Colleges van Bestuur van de diverse universiteiten over het inkrimpen en realoceren van faculteiten. Universiteit A is bij voorbeeld bereid haar faculteit Letteren op te heffen, maar wil dan wel bij voorbeeld Geneeskunde behouden. Universiteit B heeft een andere optie, die weer verschilt met die van Universiteit C. Het zal duidelijk zijn dat in een dergelijke situatie een objectieve sterkte-zwakte analyse tussen de tandheelkundige faculteiten onderling geen grote rol behoeft te spelen.

Dat de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde betrokken is geweest bij de door de overheid noodzakelijk geachte reductie van het aantal subfaculteiten Tandheelkunde, is begrijpelijk. Dat kan echter niet verklaren waarom juist de opleiding in Utrecht als eerste diende te worden gesloten.

Hebben wellicht enkele personen een hoofdrol gespeeld bij de besluitvorming Utrecht op te heffen? Of is het slechts één persoon geweest, die Utrecht heeft veroordeeld? Er kan in dit verband, zoals boze tongen wel eens hebben beweerd, worden gedacht aan één van de hoogleraren uit een niet-Utrechtse tandheelkundige subfaculteit die destijds als adviseur van

de minister is opgetreden. Het lijkt een nogal naïeve gedachte.

Is het dan toch alleen een politieke beslissing in Den Haag geweest? Ook dat lijkt een te eenvoudige en bij nader uitwerken niet logische veronderstelling. Maar hoe is het dan wel gegaan? Heeft het in Utrecht wellicht geschort aan eenheid binnen de faculteit van de diverse afdelingen en hun kroondocenten? Het lijkt moeilijk te beoordelen en het zal, zo er al van niet optimale verhoudingen sprake is geweest, geen doorslaggevende rol hebben gespeeld.

De realiteit is dat de subfaculteit Tandheelkunde in Utrecht thans is gesloten. De beslissing daartoe lijkt tot stand te zijn gekomen op grond van enkele misschien objectiveerbare criteria, maar vermoedelijk meer op grond van een veel groter aantal subjectieve, niet op papier te zetten en wellicht zelfs nooit uitgesproken overwegingen. Wellicht zal op een later moment een meer evenwichtige balans kunnen worden opgemaakt van de overwegingen die tot het sluiten van de subfaculteit in Utrecht hebben geleid.

De sluiting van Utrecht gaat ons en ongetwijfeld zeer vele lezers aan het hart, niet zozeer vanwege het verlies van het moderne gebouw aan de Sorbonnelaan – gevoelsmatig zal velen het oude gebouw aan de Jutfaseweg veel nader aan het hart liggen – maar vooral vanwege het onrecht dat daarmee vele collegae is aangedaan. Collegae, nu en in het verleden, die zich met hart en ziel hebben ingezet voor het onderwijs en onderzoek in Utrecht.

v.d.W.